

90-річчя з дня народження Юрія Миколайовича Тарана-Жовніра, академіка НАН України, видатного вченого-металознавця, матеріалознавця, металурга, організатора вищої освіти України

Юрій Миколайович Таран-Жовнір народився 26 червня 1927 року в м. Новомосковську Дніпропетровської області в сім'ї вчителів.

У 1949 році Юрій Миколайович успішно закінчує технологічний факультет Дніпропетровського металургійного інституту за спеціальністю «Металознавство».

Свою трудову діяльність Ю.М. Таран починає в 1949 році на Дніпропетровському автозаводі (нині Південний машинобудівний завод) інженером-дослідником у ЦЗЛ.

У 1951 році Ю.М. Таран вступає до аспірантури до К.П. Буніна, відомого вченого, члена-кореспондента Академії наук України, завідувача кафедри металознавства ДМетІ, який створив на Дніпропетровщині наукову школу металознавців, відому у світі як «бунінська школа».

У 1954 році Юрій Миколайович успішно захищає кандидатську дисертацію. З 1954 по 1959 роки Ю.М. Таран – асистент, з 1959 по 1963 роки – доцент кафедри металознавства ДМетІ. З 1964 року Ю.М. Таран очолює відділ металознавства НДІ Чорної металургії Мінчермет СРСР і продовжує

свою викладацьку діяльність на кафедрі металознавства ДМетІ та організаційно-виховну роботу студентів як заступник декана технологічного факультету.

У 1969 році Ю. М. Таран успішно захищає докторську дисертацію, яка присвячена дослідженню механізму формування і будови евтектик. Нова ідея бікрystalльної природи евтектичної колонії, покладена в основу докторської дисертації, здобула міжнародне визнання і безумовне підтвердження при дослідженні евтектик у різних системах.

З 1974 року Ю. М. Таран – ректор Дніпропетровського металургійного Інституту (нині Національна металургійна академія України), він активно розвиває традиції, які заклали його попередники, професори Н. Ф. Ісаєнко і Г. Г. Єфименко, сприяє розвитку науково-педагогічних шкіл, що засновані відомими ученими А. П. Чекмарьовим, К. Ф. Стародубовим, К. П. Буніним, С. Н. Кожевниковим, В. І. Баптизманським, А. Д. Готлібом, Н. Ю. Тайцем, С. І. Хітриком. За безпосередньої участі й під керівництвом ректора науковими колективами інституту розробляються теорія і технологія нових процесів: розробка і впровадження економнолегованих швидкорізальних сталей; удосконалення конструкції та оброблення залізничних коліс; розробка кисневого конверторного виробництва корозійностійких сталей з використанням газокисневого рафінування.

У 1976 році Ю. М. Таран отримав почесне звання заслуженого діяча науки УРСР, у 1985 році його обирають академіком Академії наук УРСР (Національна Академія наук України).

З 1976 року Ю. М. Таран керує кафедрою металознавства та очолює «бунінську» металографічну школу. Під керівництвом Ю. М. Тарана його учнями і послідовниками виконано унікальні дослідження, які становлять скарбницю вітчизняної науки і здобули широке міжнародне визнання.

У переліку наукових праць Ю. М. Тарана більш ніж 600 публікацій, у тому числі 9 монографій. Ю. М. Таран – лауреат Державної премії КМ СРСР (1982), Державної премії КМ України (1996), наукових премій імені Д. К. Чернова (1990), імені Ярослава Мудрого (1994), імені К. Ф. Стародубова (1996), нагороджений багатьма державними орденами і медалями.

Наукова школа Ю. М. Тарана налічує 8 докторів наук та більш ніж 60 кандидатів наук, які успішно працюють, як в Україні, так і за її межами.

*Ректорат НМетАУ, рада та редколегія журналу
«Металургійна і гірничорудна промисловість»*